

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesením č. 370 na svojom XII. zasadnutí v dňoch 20. 2. 2020 a 21. 2. 2020 podľa § 10 ods. 3 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov ustanovuje

Etický kódex volených predstaviteľov samosprávy mesta Košice

Preambula

Ako volení predstavitelia mesta Košice, rešpektujúc mandát daný nám obyvateľmi mesta Košice, vážiac si dôveru voličov ako aj celej verejnosti, s cieľom udržať a budovať túto dôveru výkonom svojho mandátu efektívnym plnením svojich úloh v súlade s etickými štandardami a takto prispieť k vytváraniu transparentnej a funkčnej samosprávy, sa hlásime k tomuto etickému kódexu a čestne prehlasujeme, že sa ním pri výkone svojich mandátov budeme riadiť.

Článok I

Základné pojmy a základné ustanovenia

1. **Voleným predstaviteľom** samosprávy mesta Košice (ďalej len „volený predstaviteľ“) pre účely tohto kódexu sa rozumie primátor mesta Košice (ďalej len „primátor“), poslanci Mestského zastupiteľstva v Košiciach (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“), členovia poradných orgánov mestského zastupiteľstva – neposlanci a hlavný kontrolór mesta Košice.
2. Pod pojmom „**funkcia**“ sa rozumie výkon mandátu primátora a mandátu poslanca, ktorý títo získali priamymi voľbami od občanov mesta a všetky úlohy, funkcie a činnosti, ktoré vykonávajú z titulu svojich mandátov a tiež výkon úloh člena poradného orgánu mestského zastupiteľstva (neposlanci), ako aj výkon úloh hlavného kontrolóra mesta Košice.
3. **Verejným záujmom** pre účely tohto kódexu je taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo mnohým občanom.
4. **Osobným záujmom** pre účely tohto kódexu je taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech volenému predstaviteľovi, jemu blízkym osobám, právnickým alebo fyzickým osobám, s ktorými má volený predstaviteľ súkromné, obchodné alebo politické vzťahy.
5. **Konflikt záujmov** je takou skutočnosťou, keď volený predstaviteľ pri výkone svojej funkcie uprednostní osobný záujem pred verejným záujmom.
6. **Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy mesta Košice** (ďalej len „etický kódex“) je zovšeobecnením hodnôt, princípov a pravidiel správania, ktorými sa riadi počas výkonu svojej funkcie volený predstaviteľ.
Zároveň je vyjadrením potreby definovania žiaduceho konania a etických princípov predstaviteľov samosprávy mesta, ktorými sú najmä dôvera a dôveryhodnosť volených predstaviteľov s dôrazom na poslanie samosprávy ako služby občanom, neustále smerujúcej k zvýšeniu kvality a rozsahu týchto služieb.
7. **Cieľom etického kódexu** je definovať základné etické princípy a štandardy správania, ktorých dodržiavanie sa vyžaduje od volených funkcionárov, a ktoré občania od voleného predstaviteľa očakávajú pri plnení ich povinností, a tiež informovať občanov o týchto štandardoch.

Článok II

Prvenstvo práva a verejného záujmu

1. Volený predstaviteľ vykonáva svoj mandát vždy v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, všeobecne záväznými nariadeniami, ostatnými všeobecne záväznými predpismi, vnútornými predpismi a ustanoveniami etického kódexu.
2. Pri plnení svojich funkcií volený predstaviteľ koná vždy so zreteľom na záujmy občanov a zdrží sa akéhokoľvek konania, ktoré by ohrozilo dôveryhodnosť jeho mandátu a samosprávy.
3. Volený predstaviteľ si váži hodnotu služieb poskytovaných samosprávou, a preto sa za každých okolností správa tak, aby vystupoval ako osoba, na ktorú sa obracia verejnosť s dôverou.

Článok III

Etické princípy

Volený predstaviteľ:

- a) svoju funkciu si plní zodpovedne, nestranne a s ochotou zodpovedať sa za svoje rozhodnutia a konanie. Pri výkone svojej funkcie je otvorený a prístupný verejnosti, svoju prácu vykonáva tak, aby slúžil verejnému záujmu, s úctou, zdvorilo, korektne. Volený predstaviteľ je povinný zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by ohrozilo dôveryhodnosť jeho mandátu;
- b) nezneužíva svoju funkciu a privilégia mandátu priamo ani nepriamo na dosiahnutie svojich osobných záujmov. Zdrží sa rozhodnutí, ktoré by priamo alebo nepriamo zvýhodňovali jeho, jeho príbuzných, iných jednotlivcov alebo skupinu jednotlivcov;
- c) deklaruje pravdivo svoje majetkové pomery v súlade s ústavným zákonom NR SR č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon č. 357/2004 Z. z.“);
- d) priznáva akýkoľvek osobný (majetkový, rodinný, stranický) záujem vo verejných záležitostiach;
- e) pri výkone svojich rozhodovacích právomocí sa rozhoduje výlučne na základe objektívne zistených skutočností, v súlade so zákonom, bez osobnej predpojatosti alebo predsudkov.
- f) nevykonáva nič, čo by mohlo viesť k tomu, aby verejné finančné prostriedky alebo iné verejné aktíva boli použité na priame alebo nepriame osobné účely;
- g) odmieta všetky osobné dary alebo výhody od osôb, ktorých cieľom by mohlo byť ovplyvnenie jeho rozhodovania v prospech darcu; poukazuje na negatívne javy a dáva podnety na ich ďalšie prešetrenie príslušnými orgánmi. Je pripravený poskytnúť detailné informácie a uviesť všetky skutočnosti, ktoré ho viedli k rozhodovaniu o veci, a preukázať, ako prijaté rozhodnutie korešponduje s príslušnými platnými pravidlami a zákonmi; ak existujú dôvody pre dôverný alebo utajený prístup, vysvetlí prečo;
- h) rešpektuje nezávislosť, právomoci a výsady iných volených predstaviteľov a zamestnancov mesta Košice, nepožaduje od nich úkony, ktoré by mu prinášali priame alebo nepriame osobné zisky, alebo z ktorých skupiny ľudí odvodí priame či nepriame výhody, ani im nebude napomáhať pri výkone funkcie porušovať princípy, stanovené v etickom kódexe;
- i) má v úcte mesto Košice, ktorého obyvateľov zastupuje, a preto sa o ňom, ako aj o Magistráte mesta Košice a jeho zamestnancoch, nevyjadruje pohrdavo;

- j) otvorene odpovedá na otázky občanov alebo médií o výkone svojej funkcie, pričom ale zároveň nezverejňuje informácie, ktoré sú dôverné alebo sa týkajú súkromného života iných osôb;
- k) pri hlasovaní sa riadi výlučne podľa toho, či je navrhované rozhodnutie objektívne, spravodlivé a pre mesto prospešné, nie podľa toho, kto rozhodnutie navrhol alebo komu prospeje. Neuhýba pred svojou zodpovednosťou tým, že sa vyhýba hlasovaniu alebo sa ho nezúčastní, ak je pri rokovaní prítomný;
- l) v záujme kvalifikovaných rozhodnutí sa neustále vzdeláva, získava zdroje nových informácií, komunikuje s inými samosprávami za účelom výmeny skúseností;
- m) na verejnosti vystupuje kultivovane, so znalosťou veci, dôveryhodne, tolerantne, objektívne a zásadovo;
- n) rešpektuje ostatných volených predstaviteľov bez ohľadu na politickú príslušnosť a vyhýba sa ich ohováraniu a osočovaniu;
- o) vždy podporuje budovanie a posilňovanie transparentného samosprávneho systému.

Článok IV

Rada pre etiku volených predstaviteľov

1. Rada pre etiku volených predstaviteľov (ďalej len „rada“) je poradný orgán mestského zastupiteľstva, ktorý zodpovedá za podporu dodržiavania etického kódexu.
2. Rada má piatich členov, ktorých menuje a odvoláva mestské zastupiteľstvo. Členom rady môže byť výlučne poslanec mestského zastupiteľstva. V zložení rady sa prihliada na zastúpenie politických strán, politických hnutí a nezávislých kandidátov zastúpených v mestskom zastupiteľstve. Jej členovia volia spomedzi seba predsedu rady. Funkčné obdobie každého člena rady vrátane jej predsedu zaniká najneskôr zložením sľubu poslancov novozvoleného mestského zastupiteľstva.
3. Úlohou rady je:
 - a) prijímať a prerokúvať sťažnosti na porušenie etického kódexu,
 - b) prijímať a prerokúvať oznámenia konfliktu záujmov alebo iné oznámenia v zmysle etického kódexu,
 - c) informovať mestské zastupiteľstvo o prijatých a prerokovaných sťažnostiach alebo oznámeniach, prípadne o iných skutočnostiach súvisiacich s aplikáciou etického kódexu,
 - d) podporovať dodržiavanie etického kódexu,
 - e) v prípade potreby poskytovať poradenstvo a konzultácie vo veci dodržiavania etických hodnôt a etického konania a správania sa.
4. Na činnosť rady sa primerane použijú pravidlá pre činnosť komisie mestského zastupiteľstva na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v zmysle ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.

Článok V

Konflikt záujmov

1. Pri výkone svojej funkcie rozhoduje volený predstaviteľ vždy so zreteľom na verejný záujem. Získané informácie nevyužíva ako nástroj na získanie osobného prospechu pre seba a pre iných, ani ich nepoužíva na ujmu inej osoby alebo skupiny osôb.
2. Volený predstaviteľ nepodporuje protekciu, vzájomné poskytovanie výhod alebo iné formy výnimiek, ktoré by akýmkoľvek spôsobom zvýhodňovali iné osoby.

3. Ak má volený predstaviteľ priamy alebo nepriamy osobný záujem alebo zastupuje záujem podnikateľského subjektu vo veciach, ktoré sú predmetom rokovania orgánov mesta, oznámi túto skutočnosť mestskému zastupiteľstvu, rade alebo inému relevantnému poradnému orgánu mestského zastupiteľstva. Volený predstaviteľ samosprávy sa zaväzuje spraviť všetko pre elimináciu konfliktu záujmov, najmä pri nakladaní s majetkom mesta a hospodárení s verejnými finančnými prostriedkami, pričom by sa nemal ako samostatne zárobkovo činná osoba ani ako majiteľ, konateľ, štatutár podnikateľského subjektu zapájať do verejných súťaží o získanie zákazky vyhlásenej mestom Košice.
4. Volený predstaviteľ sa zdrží vykonávania takých funkcií, ktoré by nepriaznivo mohli ovplyvňovať výkon jeho mandátu ako verejného funkcionára.

Článok VI

Oznamovacia povinnosť a majetkové priznania

1. Volený predstaviteľ oznámi bezodkladne rade:
 - a) podozrenie vzniku konfliktu záujmov alebo existujúci konflikt záujmov,
 - b) nátlak, ktorého výsledkom môže byť to, aby konal v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, v rozpore so svojím vedomím a svedomím alebo týmto etickým kódexom,
 - c) stratu, zneužívanie alebo poškodzovanie majetku mesta,
 - d) ponuku akejkoľvek výhody, finančného alebo nefinančného daru, pozornosti, služby za činnosti súvisiace s výkonom jeho funkcie.
2. Volený predstaviteľ upozorní radu na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov, vnútorných predpisov alebo etického kódexu iným voleným predstaviteľom ihneď, len čo sa o nich dozvie.
3. Volený predstaviteľ, na ktorého sa vzťahuje osobná pôsobnosť ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., každoročne priznáva svoje majetkové pomery, funkcie, zamestnania a iné činnosti, ktoré vykonáva súbežne s výkonom volenej funkcie. Túto povinnosť volených zástupcov upravujú osobitné právne predpisy.

Článok VII

Dary a korupcia

1. Pri výkone funkcie je volený predstaviteľ povinný zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré je zákonom definované ako korupčné alebo nelegálne. Ak sa o takom konaní dozvie, oznámi túto skutočnosť príslušným orgánom.
2. Z titulu svojej funkcie volený predstaviteľ neprijíma ani nevyžaduje pasívne ani aktívne žiadne dary, služby, finančné prostriedky ani iné výhody s cieľom osobného obohatenia sa.
3. Volený predstaviteľ nepripustí, aby sa v súvislosti s jeho funkciou dostal do postavenia, v ktorom by bol zaviazaný odplatiť preukázanú službu, zrealizovať protislužbu alebo akúkoľvek inú ponúknutú výhodu, čím by sa narušila objektivnosť a nestrannosť jeho rozhodovania.

Článok VIII

Zneužitie funkcie verejného činiteľa

1. Pri plnení svojich povinností volený predstaviteľ nezneužíva verejné finančné prostriedky, ani majetok. Zdrží sa akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo viesť k priamemu alebo nepriamemu zneužívaniu týchto zdrojov pre svoje súkromné záujmy, jemu blízkym osobám ani iných fyzických osôb alebo právnických osôb.
2. Volený predstaviteľ nikdy nevyužíva informácie získané pri výkone funkcie pre získanie osobného prospechu alebo pre prospech jemu blízkym osobám ani iným fyzickým osobám alebo právnickým osobám.
3. Volený predstaviteľ si plní svoje úlohy čo najefektívnejším a ekonomicky najvýhodnejším spôsobom.
4. Pri výkone svojich funkcií volený predstaviteľ nebude prijímať žiadne opatrenia ani rozhodnutia, ktoré by ho zvýhodňovali v budúcom osobnom alebo profesionálnom živote po skončení výkonu mandátu.

Článok IX

Kontrola

1. Volený predstaviteľ dohliada na hospodárenie s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom mesta v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
2. Pri výkone svojich funkcií postupuje otvorene a transparentne a nebráni vykonaniu kontroly alebo kontrolného opatrenia v zmysle osobitných právnych predpisov, ktoré sa oprávnené interné alebo externé kontrolné orgány rozhodnú vykonať.

Článok X

Zverejnenie rozhodnutí a informácií – resp. vzťahy s verejnosťou

1. Volený predstaviteľ je pripravený zodpovedať sa občanom, vysvetľovať a preukazovať opodstatnenosť a oprávnenosť svojich verejných rozhodnutí. Nezatajuje žiadne informácie alebo úkony, pokiaľ mu to neukladá zákon.
2. Volený predstaviteľ podporuje všetky opatrenia, ktoré posilnia otvorenosť a transparentnosť pri výkone ich právomocí, pri poskytovaní služieb obyvateľom a pri výkone samosprávy.
3. Volený predstaviteľ v rámci svojich verejných vyjadrení neposkytuje neoverené či nepravdivé informácie, ani verejne nekladie klamlivé či sugestívne otázky.

Článok XI

Rešpektovanie úloh zamestnancov mesta Košice a právnických osôb zriadených mestom Košice

1. Pri výkone svojej funkcie volený predstaviteľ rešpektuje úlohy a povinnosti zamestnancov mesta Košice a právnických osôb zriadených mestom Košice a bez zaujatosti im poskytne potrebné informácie v súlade s ich postavením a funkciou.
2. Volený predstaviteľ samosprávy za žiadnych okolností nevyžaduje od zamestnancov mesta Košice a právnických osôb zriadených mestom Košice, aby zanedbával alebo obchádzal platné zákony a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy.

3. Volený predstaviteľ podporuje opatrenia, ktoré vedú k zvýšeniu efektívnosti a flexibilitnosti fungovania zamestnancov mesta Košice a organizácií zriadených mestom Košice a uplatňuje princípy ich pozitívnej motivácie; odmeňovanie je úmerné kompetenciám a vykonávaným povinnostiam. Volený predstaviteľ má pri svojich vyjadreniach na zreteli, že zamestnanci mesta Košice nie sú verejne činnými osobami, preto sa nevyjadruje na adresu konkrétnych zamestnancov.
4. Volený predstaviteľ rešpektuje organizačnú štruktúru Magistrátu mesta Košice a hierarchiu zamestnaneckých vzťahov.

Článok XII

Pravidlá upravujúce volebnú kampaň

1. Volený predstaviteľ nenúti žiadnym spôsobom občanov a zamestnancov mesta Košice hlasovať inak ako podľa vlastného vedomia a svedomia. Zároveň sa vyhýba získavaniu hlasov voličov ohováraním iných kandidátov, navádzaním na porušovanie volebných pravidiel alebo výsledkov volieb, príslubom finančných prostriedkov alebo iných darov či zvýhodnením pri výkone svojej budúcej funkcie.
2. Volený predstaviteľ nepoužíva počas výkonu svojej funkcie verejné finančné prostriedky ani iný majetok mesta Košice v prospech volebnej kampane svojej alebo iného kandidáta, s výnimkou prenajatia priestorov na propagáciu a stretnutia s voličmi za úhradu, pričom postupuje vždy v súlade s príslušnými predpismi.

Článok XIII

Záverečné ustanovenia

1. Volený predstaviteľ sa stotožňuje s princípmi tohto kódexu a pri výkone funkcie je pripravený riadiť sa jeho ustanoveniami. Podporuje všetky opatrenia, ktorých cieľom je oboznamovať verejnosť, médiá a zamestnancov mesta s ustanoveniami tohto etického kódexu a podporuje a rozširuje dodržiavanie princíпов, ktoré obsahuje.
2. Volený predstaviteľ sa angažuje za posilňovanie samosprávneho systému ako základu demokraticky usporiadanej spoločnosti.
3. Etický kódex nadobúda platnosť dňom jeho schválenia Mestským zastupiteľstvom v Košiciach a účinnosť dňa 1. marca 2020.

Ing. Jaroslav Polaček
primátor mesta Košice